

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvenjši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četiristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat, in 4 kr., če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 3 „gledališka stolba“. Opravištvu, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodnej tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Angleška in iztok.

Polovičarstvo nikdar nič prida nij. Jedva se je posušil toliko slavljeno dogovor, ki so ga v Berlinu skrpali in napisali evropski diplomatični modrijani, uže se na balkanskem polotoku spet množé homatije, ki prav za prav nikdar prestale niso popolnem. Pa kdo zdaj toži o krivici? Turčija, tista Turčija, ki je skozi stoletja drla in klala uboge krščanske Slované, tista Turčija jadicuje, da mala Bolgarija krati pravice Muhamedancem in jih preganja, ker ne pripušča, da bi z nova poplavlila bolgarsko zemljo ona divja azijska drha, katere se je komaj iznebila dežela. In sentimentalno proseča, v imenu humanitete, človeškosti glas povzdiguje za svoje vernike „Visoka porta“, katere vojska in uprava sta s krvjo in kostmi krščansko-slovanske raje gnajli nekdanj srečno slovansko zemljo! Turki, vselej guhi za obupne prošnje krščanskih svojih narodov, guhi za njihov stok in jok, brzo na pomoč kličejo vso Evropo, naj jim priskoči, da se bodo fanatični čerkeski krvoiočki z nova ugnjezdili v Bolgariji in skrbeli za to, da se nikdar ne upokoji dežela, ki je stoprav začela prosteje dihati. Ali so Osmani pozabili, koliko se zapadna Evropa zmeni za humaniteto, kadar jej nič ne nese? Tudi kristijani, ki so vzdihovali pod jarmom polume-seca, so apelirali na usmiljenje Evrope, in to kolikokrat, pa kdo jih je poslušal? K večjemu pomnoževala jih je kaka vlada, a vse so hinavsko mizale, da bi ne videle neizrečnih muk, ki so jih trpeli milijoni ljudi, prodanih in pozabjenih! Da se obrezano novinarstvo, v prvi vrsti dunajsko — čast komur čast gre! — zanima za turške pritožbe, to se samo ob sebi umeje. Tem rokovnikom

je vsaka prilika po godu, da mogó udrihati po Slovanu! Nekoliko jih morda tudi veže stara ljubezen in hvaležnost, saj je, za boljših časov, mnogokatera zlata kaplja kanila v njihov žep za to, da so nesramno slepili nevedni, lehkóvrni svet in se zverinsko slastjo rogali se neskončnim mukam krvavečih žrtev ljutega barbarstva. Ipak niso ustavili zgodovini teka, ker je večna pravica močnejša nego brezvestna zloba podkupnih časnikaarjev. Naj makar še na dalje lažejo in psujejo, svobodno jim: razpada Turčije ne bodo ubranili!

Ali bodo morebiti evropske velevlasti to skušale, ali bodo uslišale moledovanje štambulskih državnikov? Če stvar trezno pogledamo, moramo reči, da večini evropskih držav v resnici na obstanku Turčije nij nič ležeče. O tem bi bile skoro vse jedine mej sabo, a navskriž so si zaradi vprašanja: kaj potem? Ker se vsled vzajemne nešebičnosti ne morejo pogoditi o zapuščini bolnega moža, zato si prizadevajo, podaljšati mu gajilo življenje na umetni način, dokler bode mogoče. Mej tem pa vsak čaka na prvo ugodno priliko, da si utrga — večji kos. Reforme, uravnava financ, uredba uprave — to so same prazne fraze, katerih nihče ne verjame, niti tisti ne, ki jih nasvetujejo tako trdoglubivo in navidezno resno! Izlam — pa reforme! Kader se bosta strinjala ogenj in voda, tedaj bode Turek jel zbilja „reformirati“, prej nikdar ne. Pa se ve da, reforma — to je pojem ki se da tolmačiti različno. Angleži n. pr., poleg Magjarov in dunajskih židov, največji „prijatelji“ Turčije, po svoje umevajo glasovite turške reforme. Če oni v roko dobodo turške kase, če se turška onemoglost popolnem in v vseh rečeh uda prija-teljskemu angleskemu nadzorstvu: potem po-

rekó Angleži, da je Turčija izvela vse reforme, katere je Evropa zahtevala od nje in še več, oni bodo potem trdili, da je Turčija na vsem svetu najboljše urejena država, kjer vsi ljudje uživajo jednake pravice, kakor je to uže navada tam, kjer gospodarijo — Angleži! Koliko tisoč in tisoč ljudi je Angleška uže pokončala v raznih delih sveta, kamor je nosila — civilizacijo! Kdo se ne spominja grozovitih boj-jev, ki so pred dvajsetimi leti divjali po vzhodnej Indiji, kjer so Angleži na slavo civilizacije cela krdela upornikov privezavali pred kanone in jih razstreljavali! Kdo je štel zulu-kafre, katere so Angleži žrtvovali „evropskeje kulturi“, kdo bi se drznil le na okroglo povedati število človeških bitij, katere je civilizatorični misijon Angležev nekdanj uničil v severnej Ameriki, kjer njihovo pleme še dandenes na- daljuje ta humani posel, hoteč do zadnjega iztrebiti indijanski rod! Pa čemu bi tako daleč segali — saj doma, na Irskem, dokazujejo Angleži, kako oni umejo spoštovati človeške pravice. Irsk poslanec angleškega parlamenta je te dni v nekem francoskem listu priobčil pismo o irskem agrarnem vprašanji; on trdi, da trplje-nje turške raje še nij nič proti temu, kar mo- rajo prestajati prebivalci Irske, ki so popolnem robovi velicnih posestnikov. Zato angleški bo- gatini — irski „begi“ — tako pristrčno sim- patizujejo s svojimi tovariši, turškimi begi! Iz tega je tudi jasno, da so Angleži rojeni „reformatorji“, da nij moči najti boljših za Turčijo. Če oni, ki so tako pravično in člo- kokoljubno uredili razmere na Irskem, v In- diji itd., če oni na Turškem ne bodo prave zadeli, komu se bo to drugače posrečilo?!

Kdaj se bodeš vzbudil, genij človeštva?!

O — d.

Antok.

Objektivno in subjektivno.

I.

Milostiva gospa! pravite, da ne razumete, kaj je to: objektivno in pa subjektivno, in pa jaz da naj vam to povem v listku „Sloven- skega Naroda“.

Kakor me veseli, da čitate naš dnevnik, tako se mi zdi čuden vaš zahtev, da vam raztolmačim, če znam, pomen gori označenih besed. Kdo vas je napotil ali kaj vam je dalo povod, da me stavite v tako zadrego, ne bomem premisljeval dalje, ali to vam precej povem, gospa, da ste objektivno postala pod- pirateljica „Slov. Naroda“, a jaz da sem sub- jektivno obvezan iz nič nekaj storiti.

Vi žente menda pod ramo seči bolnemu uredniku, pa ga še ne poznate dobro, ured- nika „Slov. Naroda“, niti ne veste, kakšen

grešnik je on, se ve da objektivno samo, ker ko bi bil subjektivno, bi ga uže davnej bili posadili na Žabjak.

Objektivno postopanje pri konfisciranji naših listov ima nekaj dobrega na sebi. Nikar se ne čudite! Konfiscira se namreč samo in- kriminirani članek in se vé da tudi nedolžni list, v katerem je uvrščen ta objektivno kaznjivi plod pisateljevega peresa, ali vse drugo, kar ne kali javnega miru in reda, pride sledeči dan zopet v list, in tako tudi gospod državni pravdnik včasih s svojim objektivnim postopkom pomore uredniku pri uređovanji lista.

Iz tega vidite, milostiva, da beseda „ob- jektivno“ ne pomeni nič tako strašnega, beseda „subjektivno“ je pač nevarna včasih. Ako bi namreč subjektivno prihvačil državni pravdnik urednika ali katerega pisatelja, na primer mene, potem bi bilo dosti okopavanja, ako ne še kaj hujšega.

Pri objektivnem konfisciranji ne gubi urednik nič, niti na časti niti na poštenji, niti na imetku, samo naročniki ne dobé lista, in to je subjektivna kazen, navlašč za naročnike narejena, da se ne bi pokvaril kateri ali celo spuntal.

Ko bi jaz bil urednik, nikdar mi ne bi postal list objekt konfiskacije, ker jaz bi sku- šal seznaniti se z državnim pravdnikom, pa bi mu nosil vsak dan v žepu članke in dopise, ter bi ga lepo prijateljski povprašal, če smem to ali ono sprejeti v list, a s tem načinom bi subjektivno onemogočil objektivno konfisciraje lista.

Pa pojdiva dalje. Ne le v tiskovnem redu, tudi v kazenskem zakoniku igrati besedi ob- jektivno in subjektivno svojo rolo. Ko je pred tremi leti kali zagrebški državni pravdnik s handžarom lomastil nekega pandura po glavi objektivno, se državnemu pravdniku subjek- tivno nij nič posebnega zgodilo, pa kako bi,

Iz državnega zbora.

Z Dunaja 11. dec. [Izv. dop.]

x — Zbornica je v današnji seji sprejela vladno predlogo o priklopljenosti Istre in Dalmacije k skupnemu colnemu okrožju. V specialnej debati je predlagal poslanec Hallwich, kar je že v zadnji seji državnega zbora naznanil, da se dovoli Istri jedno, oziroma vsaj pol leta časa, predno da stopi zakon v veljavo. Poslanec Vidulč in Vitezić sta izjavila, da bosta glasovala za predlog Hallwichov. Zoper ta predlog je govoril vladni zastopnik, dvorni svetnik Bazant in Skene, in tudi Klaič je zagovarjal odsekov predlog, in zbornica je potem sprejela celi zakon. Na vrsto so prišle razne resolucije. Prvo resolucijo, ki se je prvotno glasila tako, da bi vlada najskrajneje do konca leta 1881 predložila zakon glede odprave slobodne luke tržaške, je zbornica na predlog Neuwirthov premenila tako: Vlada naj soglasno z ogersko vlado pripravi načrt zakona glede odprave slobodne luke Trsta in Rake. Tudi drugo resolucijo je zbornica popravila in sprejela jo v tem slogu: Vlada naj vestno skrbi za popraviljevanje cest mej Dalmacijo in zasedenimi deželami.

Naposled se je pričela debata, da se tudi mesto Brody potegne v trih tednih v skupno colno okrožje. Graf Wurmbrand je zahteval, da se dá mestu vsaj šest mesecev prehoda je dōbe, isto je naglašal tudi Hausner in dr. Haase; slednji je dejal, da bode za ta predlog za to glasoval, ker je v Brodyi večina prebivalstva tihotapcev, ki se samo od tega živē. Tej trditvi je odločno oporekal poslanec Sochar, potem pa je zbornica sklenila preiti na podlagi tega zakona k specialnej debati.

Političnem razgledu.

Notranje dežele.

V Ljubljani 13. decembra.

Komisija *gospodske* zbornice za vojaško postavo je izdelala svoje poročilo, katero je sestavil baron Hy e. To poročilo omenja s početka, da je gospodska zbornica obljubila v adresi na nj. veličanstvo cesarja, da hoče paziti na brambeno silo države. Zato je stališče, pravi poročilo, gospodske zbornici v tem vprašanji že zaznamovano, in sprejeti se mora ne samo § 1 vojaške postave, nego tudi § 2, ki določuje stalnost vojne sile, in komisija je soglasno uvidela, ka se morata oba paragrafa sprejeti. Na dalje je komisija po-

polnem jednih mislij z vlado, da se v zdanjem položaji ne sme nikakor armada znižavati kajti na vatoku se razmere še niso uredile, in mora Avstrija sredi vojnih držav zavarovati svoj položaj, in ker prebivalci cele Evrope upajo na mir samo tedaj, ako ste Avstrija in Nemčija dobro oboroženi. Poročilo zatrjuje, da je komisija gospodske zbornice preverjena, da bode vojna sila Avstrije v evropskem koncertu imela samo tedaj veljavo, ako bode imela Avstrija poleg brojno velike armade to tudi za dalje časa zagotovljeno. Zato se mora ta vojna sila določiti na 10 let. Komisija sicer priznava, da vojna postava nalaga silnih žrtev avstrijskim narodom, ali čia upa, da se bodo te žrtve prebivalstvu olajšale z uredjenjem davkov, katerih zdaj jedni premalo, drugi preveč plačujejo. Nadalje se nadeja komisija, da bodo države polagamo razorožile se, in da bode zbornica poslancev, ako se bode še enkrat posvetovala o tem zakonu, sprejela ves zakon nespremenjen. Gospodske zbornici predlaga tedaj komisija soglasni 1. predlog: visoka gospodska zbornica naj ustavno odobri nespremenjeno vladno predlogo. 2. Gospodska zbornica naj uvede štedenje v okviru zdanje armadne organizacije.

Gospod Schmerling se zastoni trudi, da bi pregovoril centraliste poslaniške zbornice, da bi ti glasovali za vladno predlogo o vojaške postavi, in konferenca, katero so imeli v to smer Schmerling in vodje centralistiške stranke, je bila neuspešna.

Državnega zbora legitimacijski odsek je imel dnē 11. t. m. sejo, v kateri je poročevalec Ofenheimove volitve dr. Kusy na podlagi uradnih in posebnih poročil o tej volitvi predlagal, da se izvolitev Ofenheimova zavrže. Seja je bila tajna, samo toliko se ve, da je odsek soglasno zavrzel volitev Ofenheimovo.

Istega dnē je imel tudi davkovski odsek posvetovanje o načrtu podotseka glede urejenja zemljišnega davka. Sprejet je bil Trojanov predlog, da se v tem paragrafu, ki določuje percentuviranje in razdelitev davka za l. 1882. počenši name to l. 1881., kakor hoče vlada, posvetovanje toliko časa preneha, da se ostali paragrafi določijo. Pri § 2 se je sprejel predlog: Za reklamacije se v vseh kronovinah osnujejo reklamacijske komisije, kadar bodo razpuščene zdanje deželne komisije in podkomisije. V teh komisijah bode razen predsednika 6 do 12 zastopnikov, katere imenuje finančno ministerstvo in dotični deželni zastop.

Dvorni svetnik Neubauer je za *Češko* v Pražakovem ministerskem bureau napravil nov načrt češkega deželnega volilnega reda, po katerem bodo Čehi po pravici v deželnem zboru imeli večino. Dozdaj je češki deželni zbor štel 241 članov, mej temi 79 iz kmet-skih občin. Zlaj se bode pa število poslancev

iz kmet-skih občin za 25 pomnožilo, torej bodo 104. Kmetijske zbornice zgubē volilno pravico, a bodo veliki obrtniki za to volili 20 poslancev. Fidejkomisno velikoposestvo ki je dozdaj imelo 16 glasov, jih dobi 30. Drugi velikoposestniki volijo v dveh kurijah, vsaka 20 poslancev. V prvo kurijo bodo spadali tisti, kateri od 1000 do 2000 in v drugo, kateri od 2000 do 5000 gl. davka plačajo. Nemški ustavoverni listi uže hudo napadajo ta načrt volilnega reda, akopram pusti Nemcem številu nemškega prebivalstva primerano število poslancev.

Ogerska poslanska zbornica je sprejela vseh devet članov postave o vojnej taksi nespremenjene.

Magjarski list „Ellenőc“ piše o postopanju centralistov pri debati o vojnej postavi: „Nemški centralisti kopičijo eno napako na drugo; čni so pali vled teh napak kot vlada in tudi padejo kot opozicija. Ali je katera velika ideja, katero bi bila gonila ta stranka v svojem desetletnem delovanji? Proti drugim narodnostim je bila tesnosrčno v vsem; tako v oziru enakopravnosti kakor v denarnih zadevah. Kaj so zahtevali Čehi? Mnogo manj, nego smo mi dali Hrvatom. Centralistična stranka celo nij dopustila enakopravnosti češkega jezika v šoli in uradu. Uladni vajeti so pali tej stranki iz rok, zdaj, ko je narodna stranka prišla v zbor se centralisti po otročje kujajo nasproti sprazumljenju in prouzročajo s svojim postopanjem narodne prepire. V tam obziru se celo tako daleč upajo, da so zavr-nili besede ministerskega predsednika o sprazumljenji s Čehi in celo zahtevali, da ga zbornični predsednik pokliče k redu. Malostne strasti in žepna politika so to stranko uže takrat označevale, ko se je delala pogodba z Oger-ko. Ta žepna politika je bila tudi gonilo njih vnanje politike. Ona je bila sovražnik vsake akcije na zvučajne iz principijalnih uzrokov, a samo zato, ker stane denar. Ali je imela ta stranka kdaj kaj čuvstva za možnost monarhije? Nikdar! Ne le enkrat smo se mogli prepričati, da se za bodočnost in osodo naše monarhije popolaoma nič nij brigala; celo sum je opravičen da ima Schönerer mnogo skrivnih privržencev v centralističnej sredi. Za to stranko nij častno, da je hotela v najkritičnejšem trenutku državo pustiti brez potrebne vojne sile. Še enkrat ponavljamo, da ta stranka nōma nobenega čuvstva za državne interese, kar je tembolj napačno, ker se centralisti smatrajo za zastopnike avstrijskega nemštva.

V *Bosni* in Hercegovini z Novim Pazarjem je zdaj stanje vojakov znižano na 16 pešpočkov z 18 240 7 batalionov lovcev z 3360, kavalerijski eskadron 175 24 baterij z 2640, 2 ženijska bataliona s 1340 in dve pionirski kompaniji z 240 možmi. Skupaj torej, če prištejemo vse nekombatante okolo 27.300 mož.

saj nij umrl pandur subjektivno, ampak le raz-njen je bil objektivno.

Da me krivo ne razumete, vam moram objektivno povedati, da niso vsi državni prav-dniki jednaki, da so ljudje, kakor mi drugi in da je jeden takšen drugi pa drugačen, več ali menj objektivni, nekateri celo subjektivni včasih.

Vem, da vam je znano, gospa! ka se večkrat porodi domač prepir ali kakor pravijo, domača vojska mej zakonskimi; taka vojska je navadno objektivna pri izobraženih ljudeh, parlamentarna, bi rekel; pri neizobraženih se rada pre-rže v subjektivno pluskanje. Torej je umevno, da izobražene dame vladajo objektivno nad možkimi, a da v nižjih strojevih družin-skega življenja zapoveduje mož, ki je subjek-tivno jačji.

Ako še sedaj ne morete razločiti objek-tivnega od subjektivnega, milostiva! potem vam jaz ne morem pomoči. Žal mi je skoro, da sem se spustil na vaše limanice, ker vidim,

da se mi je en kretot uže prilepil tako, da ne morem več zleteti.

Da ste mi dala, milostiva, opisati kakšno potovanje makar v Rim ali kam drugam, bi mu bil prej kos nego li tako suhoparneji raz-pravi o objektu in subjektu; da pako ne po-rečete, ka nijsem izpolnil vaše želje, katera je meni subjektivna zapoved, vam dodajem še eno resnično dogodbo.

Prijatelj moj leži v bolnici; na dan sv. Martina dobi ta moj prijatelj pismo, v kate-rem mu javlja sosed, da se je doma raznesel glas o njegovej smrti, in kaj se je vsled tega zgodilo.

Ta moj prijatelj je župnik v bivšej voj-nej krajini in ima pri sebi vdovo sestro in njeno hčer Ivano. Sestra je bila v Zagrebu pri bolestaiku, a njena hči je gospodarila doma. Ko je čula Ivana, da je strijc umrl v Zagrebu, je hitro pospravila in poskrila nekatere malen-kosti pri zvonaru. Neki penzionirec denuncira to kotarskemu sodu, a ta pride, stavi vse pod

pečat, postavi nad inetkom župnikovim sekve-stra a Ivano odpeljejo žandarji najprej v Kr-njak in potem v Ogulin.

Ker župnik nij umrl, ampak živel, nastaje vprašanje, kako je mogla sodnija postopati zaradi župnikove zapuščine ali ostavine, katere nij bilo?

Ko bi bil dotični sodec vedel, kaj je ob-jekt, in pazil da li ima zares posla z osta-vino, ne bi bil subjektivno zaprl Ivane, tako pa je posloval ne gledē na objektivni čin dr-žaje se subjekta (Ivane), in zlo ter naopak je napravil stvar. Zaprti subjekt je prišel nazaj domov iz Ogulina a sodec je postal objekt za disciplinarno preiskovanje.

Zlaj pa vem, gospa, da sem vam ustre-gel, ker sem vam tako popularno razjasnil razliko mej objektom in subjektom ter zname-novanja jednega in drugega. Moj naklon! ob-jektivni se ve da!

C. V.

Drugi viri pa poročajo, da je še 40.000 mož v zasedenih krajih.

Vnanje države.

Iz **Cetinja** se poroča, da so Črnogorci dan 10. t. m. zbirali padle Črnogorce v boji dan 6. t. m. pri Novčičah in Veliki in jih pokopali. Armatije pa so napadli prvo vas, požgali štiri hiše in vnel se je zopet boj, v katerem je jeden Črnogorec bil do smrti ranjen.

Francoska vlada je zahtevala od zbornice za uboge od nenavadne zime trpeče 5 milijonov frankov kredita. Zbornica jej je enoglasno dovolila.

Piše se v angleških listih, da se Angleži zanimajo jako za — bosenako rajo. Dobro pa bi bilo, ko bi se za rajo na **Irslem** brigadi, kjer jim preti velika opasnost. Tam so tabori za taborom, in Angleži ne opravijo nič z osornostjo. Tak tabor je bil zopet dan 7. t. m. v Castleji, kjer je prišlo do boja mej taboriti in redarstvi, ki so bili oboroženi.

Dopisi.

Z Notranjskega 11. decembra. [Izv. dop.] (Še enkrat Abendroth.) Iz roke v roko romal je zadnjič tod okrog „Slov. Narod“, ko je prinesel interpelacijo našega državnega poslanca g. A. Obreze o Abendrothovih sleparijah. Od sv. Petra, izpod Nanosa in od toliko družih strani pisarilo se je ter tožilo o velkih izgubah in krivicah, ki jih ima naše ljudstvo po Abendrothu, posebno v postonjskem pa logaškem okrajnem glavarstvu. In koliko so se po vrhu posamezni potrošili za telegrame na vse vetrove do ministerstva ter za draga pota trkajoči in iskajoči pomoči tu in tam — zamaž!

In zdajci povzigne za nas svoj glas naš poslanec jako primerno in odločno! Prav, č. g. poslanec, da ste slekli mehke rokavice in stvar prijeli z golo in žilavo roko, kakor zasluži „schwandel“. Tako „sans phrases“ slikate našo bedo in revo z uvodom interpelacije. Visoka gospoda! kompetentni uradi, naša c. kr. okrajna glavarstva Vam lahko služijo z dati, kolikim in kolikim žuga popolen propad po nesrečnej vožnji v Bosni in Hercegovini. Veseli nas, da naravnost v oči vprašate, kako je mogel Abendroth tako „po domače“, tako lepo „pod roko“ dobiti podjetje v pest? Kako so mogli ces. kr. uradi s svojimi veljavnimi pečati pokrivati pozneje privatno proglašeno podjetje s c. k. plaščem? kako se misli dalje neizmerna škoda ogoljufanim vsaj deloma povrniti? In res je v državnem interesu, ne gledé na v nobé vprijočo krivico za sto in sto revežev, da se ta voz čestno reši! Ali je naš ubogi slovenski ratar zaslužil za vedno udanost in zvestobo in toliko žrtvo izgubo in pa prekano? — Negovi sinovi krvavé na bojnem polju, država mu pri slabih letinah in pri preobilih davkih nalaga doklade in doklade. Pa država potrebuje še posredno njega samega in pa njegovega blaga. Voljno napreže svoja kola, zapusti dom ter hiti za armado, češ, tu gre za naše cesarstvo. In za tako udanost, ki mu je prirojena in nikdar ne omadeževana, naj bi izgubil potem živino, kola in naposled neposredno še dvor in hišo!? Ali ste videli „protežirane, brezobzirno mogočne Magjare“? Njihovi občinski uradi so začasa okupacije kar naravnost v svojem sovraštvu do sodržavljanov Slovanov odrekli pomoč našej trpečej vojski s koli in živino!

Zato, č. g. poslanec, mej vsemi vašimi volilci ori hvaležni glas, da ste tako možato pričeli izvrševati poslansko dolžnost. In v pri-

hodnje zaupno gledamo na vas in vaše tovariše, da dobomo enkrat narodne pravice, in da si potem v soglasji z obnim državnim interesom pomoremo do narodnega blagostanja s svojimi močmi na svojih tleh. Da ne bomo povsodi za pepelko, in pa peto kolo, kedar je kaj pridobiti in okoristiti!

Čas je, da se odpravijo nasprotja, ki vladajo v naših deželnih zborih in odborih, v šolskih svetih, pri železnicih itd., nasprotja, ki nam desti segajo naravno in gnetno za kožo. — Naša okrajna glavarstva, ki niso štedila niti časa niti truda o Abendrothovej aferi od nienega pričetka, ki so se vedno pogajala za pravico ubozih in zapuščenih; bodo gotoso tudi zdaj energično in v pravej luči poročala o stanju dotičnih prizadetih.

Domače stvari.

— (Grofu Taaffeju) mnoge občine telegrafično in pismeno izrekajo slavo iz zupanje ob njegovej odločnej izjavi v zbornici poslancev. V imenu narodnega kluba mu je po brzojavu čestital dr. Jan. Blaiweis.

— (Z našega močvirja.) O svojem času smo poročali, da je glavni odbor za obdelovanje močvirja dal narediti tista tehnična dela, katerih je bilo treba, predno strokovnjaki mogó pričeti končno od ministerstva za poljedelstvo dovoljeno presójo velevažne stvari, gledé katere jim bode sestaviti nasvete in načrte. Omenjene priprave so zdaj dovršene, in ker je na razpolaganje tudi deželne vlade znamenito tehnično gradivo o močvirju, nij nobene ovire, da se eksperti takoj lotijo svoje zadače. Vse, kar se bode odločilo imelo izgojiti na močvirju, je odvisno le od izvešča strokovnjakov, ki bodo pa potrebovali nekoliko mesecev, da izgotovijo osnovo, na katero bode moči dalje opirati se. Zato je neobhodno potrebno, da se urno stori, kar mora biti. Podlaga presoji veščakov so v glavnej stvari črteži, ki so uže izdelani; sicer se pa gospodje tudi po zimi lahko na bar peljejo, če bi kdaj hoteli orijentirati se na mestu. Po tem takem je pričakovati, da bode odbor za obtelovanje močvirja brez odloga preskrbel ekspanzijo.

— (Nesreča.) V četrtek večer mej 6. in 7. uro je nek mlad mož urno pod brzega konja po poljanskej cesti in s konjem 74 let staro ženo Heleno Kolišek, katera je domov šla, tako pohodil, da je reva včeraj po noči umrla. Nepredvidneža uže imajo.

— (Za slovensko dramatično društvo) začelo se je, odkar mu je bil deželni zbor letno podporo znižal, naše občinstvo čedalje bolj zanimati, kar najbolje dokazuje precejšnje število na novo pristopivših članov. Ta znameniti pojav veseli nas zavoljo tega, ker vidimo, da je naše občinstvo spoznalo važnost društva za razvoj slovenske literature in z radostjo konstatiramo, da je novo voljeni odbor v ene svojih poslednjih sej sklenil sedaj, ko mu okoliščine ne pripuščajo prirejati javnih predstav, posvetiti se bolj literarnemu delovanju in pred vsem skrbeti, da se z igrokazi, katere bode dramatično društvo posle na svetlo dajalo, slovenska literatura zares obogati. V teku meseca novembra pristopili so, kakor se nam poroča, dramatičnemu društvu naslednji novi člani: Janez Nosan, c. k. sodnijski pristav v Ribnici; Franc Logar, posestnik v Ribnici; Ivan Resman, železniški uradnik na Rakeku; Anton Kraševac, župan v Cerknici; Josip Milavec, posestnik v Cerknici; M. ha Koželj, kaplan v Cerknici; Davorin Pavlovič, ob-

činski tajnik v Cerknici; Ivan Slokar, vikar v Čezsoči pri Boveci; Ivan Jarec, kaplan v Boveci; Janez Jenko, železniški uradnik v Mariboru; čitalnica ptujska; Rafael Mikuž in Jan. Kuop, c. kr. davkarska pristava v Ptui; Škender Pintarič, odvetniški sollicitator v Ptui. Vivant sequentes!

— (Iz Prestranka) se nam piše: Peklensk element je ogenj, a če ga vzlic hitrej pomoči še z ničem ukrotiti ne moreš, je dvojen vrag. V ponedeljek jutro vozil je tovoran vlak iz Prestranka proti Postojni. Mraz je bilo, da je vse škripalo, burja brila, odnašaje iz sajastega hlaponovega dimnika žareče iskre, kot mašja očesa — cele komade gorečega premoga. Nemil je bil trgovski angelček varuh, bog Hermes omenjenemu vlakcu, kajti bruhači hlapon zapalil je voz, obložen z 58 sodi petroleia. Quaestio est, kako priti v okom zoblju? Ne da se zatreti, mečli ali ne mečli nanj gnoj ali pesek. In voda celo pri tacem požaru ne izda nič. Razklenili so tedaj provodniki voz, ter pustili goriti ga za — duše v vicah. Vse je šlo rakom žvižgat, voz, petrolej in — soli. Tr moral se je zapreti, ter so ves dopoldan vlaki morali voziti po samo jednom. Razume se, da so se vsled tega dokaj zakasnievali. Ogromen bil je ogenj; goreča lava zapalila je celo kamenje; škarpa je gorela, kot slama. Mirali so izmenjati šine, da celo kamenje in nasp, ker se je bilo vse premenilo v apno. To nij mala reč, kajti 1100 kilogramov petroleia. Nesreča pa hodi redko pojedino. Čul sem od tukajšnjega železniškega uradnika, da je baš isti dan tudi na Brežini vnel se nekov voz, ter uogorel do cela. Mraz imamo takov, da vse poka. Metlo je zadnje dni na vse kriplje kot bi bilo nebo plačano za to. E. l. je vrečo olvezal vsem svojim severnim slugam. Pa nij ga zla brez dobrega. Napravil se je do 250 c. m. debel led, katerega naši Matenjci, potem Rakitovčani, Slavinci in Kočani pridno sekajo ter pošiljajo Dreherjeveji pivovarni v Trst. Naloži se ga povprek po 35 voz, à 10 bačev, na dan. No, saj je narod tu skrajno siromašk; dobro te taj, da si okoristi vsaj vodo.

Umrli v Ljubljani.

12. decembra: Helena Kolišek, gostaška, 75 let, na poljanskej cesti št. 28, za vnetjem pljuč. — Fran Super, mizarški pomočnik 42 let, na poljanski cesti št. 23, za jetiko.

V deželnej bolnici:

9. decembra: Elizabeta Velkavrh, gostaška, 60 let, za marazmom.

10. decembra: Marija Ogrin, delavca žena, 34 let. — Marija Okoren, delavka, 20 let, za pljučno tuberkulozo.

Tržne cene

v Ljubljani 13. decembra t. l.

Pšenica hektoliter 10 gold. 8 kr. — reč 6 gld. 18 kr.; — ječmen 5 gold. 4 kr.; — oves 3 gld. 9 kr.; — ajda 5 gld. 20 kr.; — pros 5 gold. 4 kr.; — kornuza 6 gld. — kr.; — krompir 100 kilogramov 3 gld. 5 kr.; — fižol hektoliter 9 gld. — kr.; masla kilogram — gld. 90 kr.; mast — gld. 70 kr.; — špeh frišen — gld. 48 kr.; špeh povejen — gld. 62 kr.; — jajce po 3 1/2 kr.; — mleka liter 8 kr.; — govednina kilogram 58 kr.; — teletnina 48 kr.; — svinjsko meso 45 kr.; — sena 100 kilogramov 1 gld. 78 kr.; — slame 1 gld. 60 kr.; — drva trda 4 kv. metrov 7 gld. 50 kr.; — mehka 5 gld. — kr.

Dunajska borza 13. decembra.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovih	68 gld. 70	kr.
Enotni drž. dolg v srebru	70	50
Zlata rent	80	85
1860 drž. posojilo	131	—
Akcije narodne banke	84 1/2	—
Kreditne akcijske	278	80
London	116	70
Srebro	—	—
Napol.	9	31
C. kr. cekini	5	54
Državne marke	57	70

Tuji.

12. decembra:

Pri **Sternu**: Jelovšek iz Vrhlike. — Krum iz Dunaja. — Emich iz Ljubljane. — pl. Vincenti iz Dunaja.
Pri **Wald**: Kump iz K. čevja. — Svoboda iz Prage. — Frass iz Badkersburga.
Pri **bavarskem dvoru**: Cadore iz Trsta. — Goljevšek iz Kanala.

V „narodnej tiskarni“ je izšla brošurica:

„Slavnostni sprejem slovenskega polka Kuhnovega št. 17 v Ljubljani“
dné 26. in 27. novembra meseca 1879.

Uredil in založil Fran Hlavka.

Knjižica obsega nad dve poli, ter opisuje sprejem vseh treh bataljonov 17. pešpolka v Ljubljani, sprejem mej potom od Trsta do Ljubljane, v Gradcu in sprejem na Dunaji. Cena knjižice je jako nizka, 15 nov. brez poštne, tako, da si jo lahko vsakdo nabavi. Prijemlje se s poštним povzetjem ali z denarnim nakazom v „narodnej tiskarni“ ali pa pri spisatelju samem.

Naslov: **Fran Hlavka v Ljubljani.**

Bogata

zaloga obuvala.

Ljubljana, židovske ulice št. 6.

Za nakup obuvala priporočam jaz svojo bogato zalogo

črevljev za gospode, gospé in otroke, izdelane iz najboljših snovi in najboljšega usnja, elegantno, solidno in v ceno.

Naročbe izvršujó se hitro in točno.

Josip Raunicher,
črevljarski mojster.

(567—2)

Tirolski prsni sirup.

Ta izleček, prirejen iz najuplívnejših planinskih rastlin, prijetnega okusa, pridobil si je kmalu ime izvrstnega zdravila zoper bolečine v vratu in prsih, zoper katár, kašelj, zasliženje, teško dihanje, zoper kré v prsih itd., nadalje zoper bolezní otrok. Cena sklenice 1 gl. av. v. Pravi ima prirejevalec lekarnar O. Klement v Innsbrucku. V Ljubljani lekarnar Trnkotzy.

(536—5)

Natečaj.

Za oskrbljevanje policijske varstvene službe v občini **Trbovljah**, in sicer v vaséh **Trbovlje in Hrastnik**, sprejmeta se v službo takoj dva redarnika (Wachmänner).

V prvem kraju dobi redarnik, ki ima razen varstvene službe oskrbovati tudi knjige za tučce, letne plače gl. 400.— prosto stanovanje in službeno obleko; v drugem pa gl. 300.— na leto, prosto stanovanje, kurjavo in službeno obleko. Prošnjiki za te službi morajo biti večí slovenskega in nemškega jezika, dosluženi podčastniki, žandarji ali služéí redarniki.

Lastnoročno pisane prošnje mora vsak dotičnik sam oddati najskrajno do **25. dné t. m.**

Občinski urad v Trbovljah,
dné 7. decembra 1879.

(577—2)

Župan.

Učenec

z dobro šolsko izomiko, zmožen slovenskega in nemškega jezika, sprejme se takoj v prodajalnico z manufakturnim blagom podpisanega.

V Beljaku, dné 10. decembra 1879.

(576—2)

H. Walesi.

Skoraj zastonj!

Zavoljo nedavno na nič prišle velike **fabrike za britanija-srebro**, oddaje se sledečih **42 komadov**, izredno dobr. h reči, od **britanija-srebra** samo za **gl. 6.75**, kot jedva četrti del troškov izdelovanja, tedaj **skoraj zastonj**, in sicer:

- 6 kom. vrlo dobrih **namiznih nožev**, z ročnikom od britanija-srebra, s pravo angleškimi srebrno-jeklenimi ostrinami.
- 6 „ jako finih **vilic**, britanija-srebro, iz jednega kosa.
- 6 „ **teških žlic** za jedi od britanija-srebra.
- 6 „ **žlic** za kavo od britanija-srebra, najboljše kvaliteti.
- 1 **maslini zajemalec** za mleko od britanija-srebra.
- 1 **teški zajemalec** za juho od britanija-srebra.
- 6 **podstavkov** za nože od britanija-srebra.
- 6 kom. **Viktorija-podstavkov**, fino cizelirani.
- 2 **krasna namizna svečnika** od britanija-srebra.
- 1 **salonski namizni zvonček** od britanija-srebra srebrnega glasu
- 1 **precejevalnik** za čaj od britanija-srebra, z ročkom ali vesalom.

42 kom. Vseh teh 42 reči je izdelano iz najfinejšega britanija-srebra, ki je na celem svetu jedina kovina, katera ostane večno bela, in se od pravega srebra tudi po 20letnem rabljenju ne more razločiti, **za kar se garantuje.**

Naslov in jedini kraj za naročila v c. kr. avstro-ogerskih provincijah:
General-Depot der I. engl. Britannia-Silber-Fabriken:

Blau & Kann, Wien, I. Elisabethstrasse Nr. 6.

Posilja se proti poštному povzetju. — Poština za vseh 42 komadov znaša 36 kr. v vse kraje Avstro-Ogerske

Vseh teh 42 komadov, ki so solidno in praktično blago od britanija-srebra, ki so veljati preje gl. 25, stane zdaj vseh 42 komadov skupaj le **gl. 6.75.**

Zoper

giht in revmatizem,

da se z njim namaže, je mnogostransko skušeno zdravilo
ces. kralj. izklj. priv. **Wilhelmov rastlinski sedativ**

„BASSORIN“

od

Fran Wilhelma, lekarja v Neunkirchenu,

jedino, katero je visok c. kr. zdravstveni urad preiskal in potem odličilo nj. veličanstvo cesar **Fran Josip I.** z izključivim privilegijem.

To sredstvo je priredel, kateri, ako se z njim namaže, čini pomirovalno, dobro, olajšujoče v slabosti na živcih, bolečinah na živcih, živčnih boleznih, telesnej slabosti, revmatičnem živčnem trganju po udih, zoper revmatizem, trganje po udih, bolečine v mišicah, zoper bolečine na obrazu in po udih, giht, revmatizem, glavobol, omotico, šumenje po ušesih, bolečine v križi, zoper slabost udov, posebno pri dolgem potovanju (vojakom, gozdarjem) zoper zbadanje ob straneh, nervozne bolezni vsake vrste, tudi zoper zastarel revmatizem.

Jedna bučica z zdravniškim navodom stane 1 gl. a. v. Za kolek in zavoj 20 kr. posébe.

Prodaje tudi:

(526—3)

V Ljubljani: Peter Lassnik.

Vzajemno zavarovalno društvo v Gradcu.

Razglas.

Podpisano zastopništvo uljudno naznanja p. t. deležnikom, da se prične

vplačevanje društvenih doneskov za leto 1880.
1. januarja leta 1880.

ter se dotični doneski sprejemajo v pisarni zastopništva (sv. Florjana ulice št. 23), kakor tudi pri vsih okrajnih komisarijatih.

Taistim p. t. deležnikom, katerih poslopja so bile uže leta 1878. zavarovane in tudi še leta 1880. pri tem društvu zavarovane ostanejo, pride svota gospodarstvenih ostankov od leta 1878. k dobrim, torej imajo donesek za leto 1880. z 10% menj za plačati.

(578—1)

Zastopništvo za Kranjsko

c. kr. priv. vzajemno zavarovalnega društva proti požarni škodi v Gradcu

v Ljubljani meseca decembra 1879.